

Maritim HUB Nyholm

En maritim og grøn uddannelses- og kultur-Hub i hovedstadsområdet

Et af emnerne ved forhandlingerne om et nyt forsvarsforlig er salget af Nyholm midt i København. Efter 400 år som centrum for den danske flåde skal området have ny funktion. Blandt de mange fredede bygninger er en hel maritim skole, som nu er foreslået flyttet til Korsør.

Vælger man den løsning, så er der mulighed for at etablere et maritimt center i bygningerne, som både bevarer det maritime, bidrager til den grønne omstilling, styrker erhvervsuddannelserne – også for uddannelsesfremmede unge, styrker frivillighed og lokalt engagement samt sikrer, at København også i fremtiden har smukke historiske skibe i havnen til glæde for både turister og indbyggere.

Centeret vil kunne øge rekrutteringen til Det Blå Danmark og til den grønne omstilling. Det vil skabe liv i byen og være et samlingspunkt for maritimt interesserede og samtidig kan det gøre unge under uddannelse gladere og klogere til gavn for os alle.

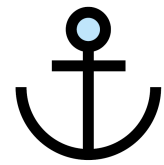
Københavns maritime identitet

København er bygget på at være en by ved vandet. Handels- og orlogsflåde har været kernen i byens udvikling som metropol. Flåden og Nyholm har været motor for innovation og erhvervsudvikling i hele landet. I de seneste år har den tekniske udvikling betydet, at inderhavnsens rolle som industrihavn er så godt som udspillet. I stedet er havnen blevet rekreativ – og det er også godt for meget.

Men det betyder også, at den maritime identitet i byen er for nedadgående. Det har stor betydning for udvikling og bosætning, at der er skibe og liv i havnen. Det har været et fokus for både stat og kommune, men den identitet er nu presset.

Med salget af Nyholm som vedtaget i seneste forsvarsforlig åbnes der for muligheder for at genetablere et maritimt centrum i havnen, som både kan sikre et kontinuerligt fokus på uddannelse og beskæftigelse til og i Det Blå Danmark, men samtidigt kan sikre tilstedeværelsen og synligheden af den sejskibsflåde, som i fremtiden må forventes at dominere skibene i inderhavnen.

Tanken er at oprette et maritimt center, hvor uddannelse til de blå erhverv, maritim kulturformidling og frivilliges arbejde med den materielle og immaterielle sejlskibskultur kan samles og styrke hinanden og dermed styrke hele (Det Blå) Danmark.

Uddannelse

Udover en enkelt maskinmesterskole og et skoleskib med to årlige togter findes der i dag ikke maritime uddannelser øst for Storebælt. Samtidig skrider den maritime sektor på dygtige unge mennesker. I en rundspørge fra 2022 foretaget af Danske Rederier svarer otte ud af ti topchefer, at de regner med at ansætte flere søfolk i de kommende år. På trods af inflation, en ikke så fjern Coronakrise og krig i Ukraine er rederiernes optimisme og eksport stor, og det ser ud til at fortsætte. Men de nye ansatte vil være svære at finde.

Samtidig er faglige kompetencer inden for bæredygtighed, grøn omstilling og digitalisering en mangelvare i den maritime industri. Det konkluderes bl.a. i en rapport fra 2021. Rapporten er udført af HBS Economics for CO-industri, Danske Maritime og Danske Rederier med støtte fra Den Danske Maritime Fond. Alle undersøgelser viser også, at der i de kommende år skal bruge enorme mængder arbejdskraft til bygge de vindmøller, som skal el til el-biler, varmepumper og alle de andre teknologier, som udgør den grønne omstilling.

Mangel på arbejdskraft og passende kompetencer er derfor et voksende problem hos virksomheder, der er beskæftiget inden for de maritime erhverv. Det Blå Danmark er på mange områder foran – men der er brug for, at der handles nu i forhold til målrettede investeringer i uddannelse og i forhold til konkrete tiltag, så flere unge søger mod de maritime uddannelser, fag og professioner.

Der er store kommunale forskelle, og hovedstadsområdet går ikke fri. Blandt 15-29-årige i København og Københavns omegn er op mod 10% uden uddannelse, uden beskæftigelse og heller ikke i gang med en uddannelse.

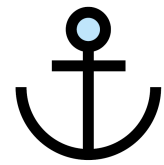
Et maritimt HUB på Nyholm vil danne en fælles base for en række uddannelser. Udover skoleskibet Georg Stage, som har haft base på Nyholm siden 1882 og som udbyder maritim grunduddannelse, vil der blive udbudt en række videregående navigatøruddannelser gennem Marstal Navigationsskole, som vil være et nyt tilbud til Københavnske unge og de maritime valgfag på Maskinmesterskolen i København vil få base også få base der.

Dermed vil der blive skabt en unik samling af uddannelser, som giver et massivt og synligt udbud af maritim uddannelse i hovedstaden, som alt andet lige udgør den største rekrutteringsplatform for unge til Det Blå Danmark og til den grønne omstilling.

Sejlskibsflåden

I København befinder der sig på nuværende tidspunkt flere hundrede skibe, som i alt væsentligt består af sejlskibe, som enten er gamle lystfartøjer eller gamle erhvervsfartøjer. Disse skibe er for ganske fås vedkommende stadig i kommerciel drift som fx charterskibe, men for de flestes vedkommende er de ejet af enkeltpersoner eller foreninger, som for egen regning og risiko vedligeholder denne del af den maritime kulturarv.

Dette arbejde har en bredere betydning, fordi det handler ikke bare om at vedligeholde private fartøjer. Det gælder om at holde en immateriel maritim kulturarv i live. Ønsker det danske samfund at bevare kompetencer inden for traditionel bådebygning, rigning, sejlmageri og andre

maritime håndværk, så er det nødvendig, at der er nogen som bruger disse fag. Ellers dør de ud og kompetencerne forsvinder.

Skibe i Københavns havn er både en turistattraktion og en synliggørelse af den maritime arv og kultur, som stadig er levende i byen. Tilvejebringes der ikke værksteds- og arbejdsbetingelser, samt et socialt fundament for vedligeholdelsen og livet om bord på disse skibe, så vil de inden for kort tid flytte til andre lokationer.

I det maritime HUB skal forefindes værksteder og plads til at sejskibsejerne i København kan vedligeholde deres skibe i nærområdet. Der vil også kunne genetableres en del af flådens gamle flydebroer, så man også visuelt kan se, at her foregår maritimt arbejde og det bliver tydeligt, at i København giver vi gode muligheder for sejlene kulturarv.

Det er også vigtigt, at der er faciliteter til uddannelse af frivillige og mødesteder for de mange, som bruger deres tid og formue på at bevare en fælles kulturarv og gøre den tilgængelig for alle danskere.

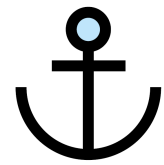
Maritim kulturformidling

Denne unikke sammensmeltning af uddannelse til søfarten og den grønne omstilling med kulturbevaring og turisme bliver først for alvor værdifuld, når den bliver synlig for offentligheden. Den maritime hub skal være både åben og tilgængelig for både turister og indbyggere i København. Man skal kunne spadsere på kajen og se skoleskibselever i gang med opringningen af Georg Stage og frivillige i gang med at slibe master til sejskibsflåden.

Man skal kunne købe en kop kaffe, som kan nydes i solen, samtidigt med at man ser skibsførerelevere lave flådevendingsøvelser i havnebassinet og ser maskinmesterstuderende eksperimenterer med autonome sejlene robotter ikke langt derfra. Det maritime og havet er i mange år blevet adskilt fra det levede liv i byen og samfundet og den maritime HUB har som en del af sin selvforståelse også at være en port til havet for alle dem, som ikke færdes på vandet til hverdag.

Deri ligger også en formidlingsforpligtigelse både i forhold til den konkrete aktivitet på Nyholm, men også i forhold til det arbejde, som foregår på havet. Her tænkes både i forhold til den transport over vandet, som har fyldt så meget i Danmarkshistorien og som stadig fylder i bruttonationalproduktet, men også i forhold til den udvikling af grøn søfart, som vil fylde i de kommende år og især i forhold til opbygningen af vindmølleparker, som skal producere fremtidens grønne energi.

Gennem den grønne dagsorden bindes historien og de gamle sejskibe af træ sammen med uddannelse af søfolk til vindmølleindustri og grøn søfart og formidles til en befolkning, som næppe kender meget til livet langt fra land, men hvis interesse er helt afgørende for den fortsatte opbakning til de grønne bestræbelser. Og allermest afgørende er at denne sammenhæng og denne synlighed forøger mulighederne for at rekruttere unge til en karriere inden for vores branche.

Interessenter

De centrale aktører i projektet er dels de tre maritime skoler (Stiftelsen Georg Stages Minde, Maskinmesterskolen i København og Marstal Navigationsskole) og dels Træskibssammenslutningen og DFÆL, som organiserer sejlskibene. Disse organisationer udgør kernen.

Omkring disse er en række organisationer, som ønsker at bidrage og kan få et udbytte af det maritime HUB. Det omfatter Danske Rederier, de maritime fonde, VisitCopenhagen, By og Havn, M/S Museet for Søfart, Nationalmuseets skibe, De forenede sejlskibe og World Careers. Dertil kommer vores kolleger i Skibene på Holmen, som passer og formidler de tilbageværende orlogsskibe på Holmen.

I den sidste ende er dette et nationalt projekt og det bør have opmærksomhed både fra Københavns Kommune og fra den danske stat. Projektet skal ligge på en grund, som i dag tilhører staten og rekrutteringen og uddannelsen af unge til energisektoren er ikke længere udelukkende en uddannelsesspørgsmål, men trækker tråde til kritisk infrastruktur og udviklingen af klimapolitikken.

Økonomi

Projektet vil kræve en stor investering, fordi bygninger og område skal tilvejebringes og sættes i stand. Dertil vil være en række vedligeholdelsesforpligtelser af de fredede bygninger, som også vil kræve midler.

Den daglige drift vil for størstedelen foregå med de ressourcer, som allerede er til stede i de centrale deltagende organisationer.
